

M.S.W. Sem-I (CBCS) (2016 Course) : WINTER - 2018

SUBJECT: G-1: HUMAN RIGHTS

Day : Wednesday
Date : 21/11/2018

W-2018-0456

Time: 10.00 AM TO 01.00 PM
Max. Marks: 60.

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
  - 3) Both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.
-

SECTION-I

Q.1 Write short notes on (Any **Two**) **(10)**

- a) Historical Background of Human Rights in India.
- b) Importance of protection of Human Rights.
- c) Functions of National Human Rights Commission.

Q.2 Define Human Rights and discuss the scope of human rights practice in India. **(10)**

OR

Examine the role of National Human Rights Commission in the protection of Human Rights.

Q.3 Explain the Constitutional Provisions related to the protection of Human Rights. **(10)**

OR

Examine the importance of Universal Declaration of Human Rights, 1948.

SECTION-II

Q.4 Write short notes on (Any **Two**) **(10)**

- a) Role of Local Bodies in the protection of Human Rights.
- b) Civil liberties.
- c) Women & Child Development Department.

Q.5 Write a note on "UN Convention on the Rights of the Children, 1989". **(10)**

OR

Discuss the salient features of the Forest Rights Act, 2006.

Q.6 Examine the need and importance of networking of government and Non-Government Organizations for the effective implementation of various Acts related to the protection of Human Rights. **(10)**

OR

Discuss the role of Social Work institutions in the protection of Human Rights.

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. (१०)
- अ) भारतातील मानवाधिकाराचे ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
ब) मानवाधिकार संरक्षणाचे महत्व
क) राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाची कार्ये
- प्र.२ मानवाधिकाराची व्याख्या करून भारतातील मानवाधिकार आचरण्याची व्याप्ती चर्चा करा. (१०)

किंवा

मानवाधिकार संरक्षणामध्ये राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोगाची भूमिकेचे परीक्षण करा.

- प्र.३ मानवाधिकार संरक्षणासंबंधित संविधानात्मक तरतुदी स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

मानवाधिकार सार्वत्रिक घोषणा, १९४८ ची महत्व परीक्षण करा.

विभाग - २

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. (१०)
- अ) मानवाधिकार संरक्षणामध्ये स्थानिक संस्थांची भूमिका
ब) नागरी हक्क
क) महिला व बालविकास विभाग

- प्र.५ “बालक हक्क संबंधित संयुक्त राष्ट्र सनद, १९८९” यावर एक टिपणी लिहा. (१०)

किंवा

वन हक्क कायदा, २००६ ची ठळक वैशिष्ट्ये चर्चा करा.

- प्र.६ मानवाधिकार संरक्षणा संबंधित असणाऱ्या विविध कायद्यांची परिणामकारक अंमलबजावणीकरिता शासकीय व गैर-शासकीय संस्थांची नेटवर्किंगची आवश्यकता व महत्वाची परीक्षण करा. (१०)

किंवा

मानवाधिकार संरक्षणामध्ये समाजकार्य संस्थांची भूमिकेची चर्चा करा.

* * * *